

nempe cum uirtus fuisset me meministi non dampnans hominem in loco pe-
 noni sed in loco afflictionis habuisti. quid misit homo quid sententia
 queris diuitem? Terre additus es fructus et terra ut ipsa sit patria quae
 materia fuit. Sed audire inquit uelim quia spiritus es et ad spiritum ibis. Si qui-
 dem etiam spiritus sum et ad animam pertinet nec portione huius mentis dubitau-
 rim petere. Nudum sane ab apostolo quia dominus spiritus est et ab ipso domino quia spi-
 ritus est deus nec non spiritus sed et spiritus patris. Ut quid ergo tenet me mater-
 nitas? quia oratio ex parte. Spiritum patris non recipit cum ex parte spiritus.
 Sane sane agit hoc non tamen substantia ipsa quam culpa. Sicut enim patres spi-
 ritus inter celum et terram ventosus hoc medium tenet unde et patres hu-
 ius aeris nominantur. sic patres nostri nos et deum separant in ratione pa-
 tris quia spiritum et spiritales utique naturam. Tenet autem corpus in re-
 gione sua et esse perueniens opprimit peregrinam. factum nempe est tale
 tum plati non aliunde tamen nisi quia sedet iniquitas super illud corpus enim ag-
 gnatum animam sed utique quod corruptum. Corruptum autem primo etiam apostolo res-
 tante mortuum est propter peccatum. Itaque licet quodammodo recte sit homo celestis
 sine dubio spiritibus filius substantia filius et forma. Quia quidem quia spiritus
 forma utique rationalis est. Nimirum tamen iam leuare cum deo ista sufficiat
 ut mereatur audire quia recte est et in recte illis frustra gloriatur de libertate
 arbitrii quae in mente est captiuus ducit in legem patris quae in carne est nostra
 et si fecerit iudicium duplex funiculus possit. alii eque duplici paulo ut vi-
 deat quae sibi sita gemino quodam uire tamen prius et materia uendat ab
 geminam nichilominus quae potest esse subiecta. scilicet et formae similitudine recte quo
 quia recipiat ut celestem. Sed iam tripliciter inferior ille et deorsum tra-
 hens patris equidem accedente funiculus non illuc quoque acciderit gratia
 non recipitur. sane ubi illa affuerit haud dubium quoniam soluit facile. Gra-
 uis iste quo habimur. Immo quo habimus funiculus iniquitatis huius enim
 in deum et nos non separans inuenit sed repans et quingens. Itaque ibi
 michi ad montem graue et colles miserationis quia in thesauros omnes re-
 positos audire penes christum. Iste ad eum qui plenus est gratia et beatus si for-
 te accipiam aliquid de plenitudine illa. Immo si forte accipiam in plenitudi-
 nem illam ut cum ceteris aliquando nobis occurrant in mensuram etiam ple-
 nitudo christi. Nemo quippe ascendit in celum nisi qui de celo descendit. si
 delissimus plane et benignissimus mediator qui quidem non disceuit sed
 fecit. Utique unus mediator pacem nostre soluens dominus nobis omnia de-
 lecta dicens quod aduersus nos erat. quia uisus deus quod erat amicum
 nobis et ipsum tulit de medio affigens. Illud autem ex polans principatus
 et patres traduxit. quidam palam triumphans illos pacificansque per-
 sanguinem suum quae sunt in celo et quae super terram. propter hanc nempe
 salutem quia medio terre erat opiturus non quiescit sub terra posuit
 hominem sicut petendo meruerat sed in terra. Si quidem respirandus

est nobis et

est nobis et nullatenus desperandum donec in terram adhuc interimus insti-
tuti et suspensum colu possumus et suscipe dona optima et dona pfecta de
suscipit a patre lumen a patre spiritum a patre misericordiam nam et propterea
rectus fuit huiusmodi etiam carpe ipse et de hoc sublime dedit an prona v-
tiqz spectent aeterna cetera terram ut attollens ad spem vultus illo sus-
piciat ubi vultus laetis et per hunc modum aspiciat mansionem nomine eius patre
et fidelis intuitus nobis vehementissimum quoddam interitum amoris et
provocatio flagrantissimum desiderium est visio ipsa tunc lucidissime iugis
non sunt stelle celi similes globis terrarum inter splendore solis et caliginem
soli huius non parva distans est forte in hoc quoque non nulla sed in suo patre
pulchra videtur hoc ipsa videri mixta non pulchra ut aurum in luto ge-
ma in sterquilino liliu in spinis tota pulchra est prout mea et ma-
cula non est in te tota pulchra est absque eo quod manifestus latet quid illud
nepe boni oculi angelici spiritus et anime ipse scilicet que iam ingredi me-
ruerit in locum tabernaculi amabilius appropinquat ad domum dei Sicur enim sunt
creatura terrena et sunt anima celestia longe non alia est celestium gloria
quam terrestrium sic sunt et celestes spiritus et terrestres nec minor sine
distinctione inter eos angeli archangeli virtutes principatus et potestates
dominationes throni cherubim et seraphim Vnde nomina novum forte hoc to-
tum est quod enim amplius cupimus terrigena & celestibus animalis homo
de spiritualibus et divinis veritatem et si ignoro quid lateat in his tantis ap-
pellationibus illud equidem certissime novum quod magnum et mirabile aliq-
sub hac tanta verborum maiestate clausum sit et signatum non sine causa re-
liz hoc dicit plane eximiam nescio quid celat deo celat magnum sed non
negatur in fidei usquequaque videre enim nobis dicit in te ipsum in te
celi pulchritudinem non adire interius quare gloria secretorum eius et si non re-
prehendere quod vel audire vultus prout sed a longe salutaris odora-
mus illas delicias non gustamus Enimvero non sine causa imitatus
qui est in sinu patris ipse nobis in regione hac vultus mortis quam inhabitat
mus celestium gloriarum spirituum sine per fidem enati at Corporum vero
per spiritum manifestat Audi inquit filia et vide factum est quod si ista iudi-
cia aut aures tua et obliuiscere populum tuum et domum patris tui vult nos ponere in
terram discere de deo etiam apprehendere disciplinam vult nos etiam obliuiscere
et postiora aspice inferiora terrenos mores et huiusmodi de se
celestia sapere supra quere anterioribus inhaere vult in illis tantum de rorem
domus sue regemina percipere naturam quo scilicet in eandem ymaginem transfor-
metur de claritate in claritate tantum ad in spiritum ne prout percipiat ex
etiam de rorem illius utique spiritalem Sed in quo inquit visus ille uel au-
ditus meliorare me aures et obaudire monet nam quod desiderium parat
manifestum est Sine ergo considerari inuicem hanc celestem gloriam an-
tem manifestum legibus obtemperare divinis nec tantum sibi posuit in te totum

nuis motibus metis excedere temporu aut locoru terminos transgredi consti-
tutos sed et ipse spiritus tam sublimis audi animi instructiones omnes esse et in misse
eius mitti dignantissimu uti ne indignu dicam. Minime in rebus istis
tunc aliqui quicquid illoru ul' conf' dixisse mitteti uel erga ipse tam ipso
ut se ppter quos in misteriu mittebant saltem tenuiter fuisse comotu. Ex-
empla sunt obediencie si diligenter attendas eo sane acceptabiliora quoniam
materia digniori. Sed noui quid ad ista submurmurat sensus hori et
cogitatio prona semper in nulla quid tu michi elemento inquit perponis
obediencie superioru quasi uo aut sensus ullus in eis aut illa uigeat. Ali-
benito intus et no potius agi ipse qui agere uolunt quid uero al' ipse
angeloru obediencie sic comendat se sentit quidam angeli sed delecta-
talia sola obediencie quidam ratori sed tam felici qui facili uoluntate quid
in obediencia semp omni uident faciem patris que uidere perfecta beatitudo et
na gloria summa uoluptas. Prodeus nobis patriarchas et prophetas uirum
obedientes ex uoluntate obediencie aut propiam uoluntatem frui est exhi-
bet nobis ut ceteris breuitatis causa ppter ea exhibet inquit nobis a-
braham ad preceptu domini exiens de terra sua exiens ancillam et filiu eius
etiam carissimu filiu ysaac immolare parat. quid hic humana astucia pote-
rit euellari. forte respondat quoniam multipharie multisq; modis ap-
parens eis deus suscipiebat hospicio participabat amicio amabat al-
lexquo instruere consilio donabat filijs illustrabat victorijs diuicijs
amulabat. quid dices cum ueniret xpus factus obediens patri usq;
ad mortem morte aut crucis. Multu inquit per oem modu quoniam cum in
gemitu dei patris dei uirtute et dei sapientia xpm qui presumere emulatu
oblatu est quia ipse uoluit quoniam quicquid uoluit passus est utpote uerus quidam
homo sed uerus nihilominus deus ymo uere ne quoniam apostolicam obediencia
affertis uelim quos nimiu iuxta prophetiam promissione oculis suis
uidisse constat preceptu suu et auius suis uocem audisse monentis
unde et unus eoru expressus scribens ait quod uidimus et audimus
quod perspeximus oculis nostris et manus nostre palpaue runt de uerbo ui-
te que in uelintur oia que in ad oia sequentur tante presentia maiest-
tatis. quid ego no facerem si michi eadem copia prestatu. Sed no fecit
talit' omni nationi no pcuti no utiq; sequenti siquid ut multi reges optine-
unt uide et no uident sic nihilominus ueniunt iam dies quoniam a fidelibus
uidere deum unu filiu hominis nec in merentur. Oportune ergo uis ma-
tinus ad modu ueniat ut de medio fiat omisio patris hodie enim ille p-
omnia similis nobis plane et sensibilis et passibilis sed et longe post illa pa-
triarbaru et prophetaru ipse uisum et homo paruus nichil de natu-
ra diuinitatis habens credens aut in eis que no uidit plenius fructu obe-
diencie et uirtutu l' complexu solu deseruit pola subit tunc quidam
quod habebat et terru spiritum dirigens ad patris spiritum cui fidelit' i adp

nonis spū descendit nō fuit celeste corpus sed nec spū quidem celestis
 rationale aul' et mortale terrena filius homin' in fā natus est iheru e
 dicitur est in fā exierit et paratus in fā etūz gsumatus nec
 vero pūacta erat aut vixit pūphetis de quib' sane veritas i euā
 gelio aut quia lex et pūphete usq' ad iohānem. Multo magis nō erat
 ipse xpūs sed erat in xpūs i ipō haud alit' utiq' qm per fidem enūcio
 iuxta hūc modū etūz nō prope est verū i corde tuo et i ore tuo tantū
 si crō quiescas corde nepe aplō interpretante verū fidei istud est de quo
 moyses ait vnde et alibi idem aplū ihū xpūs mgt heru hodie et iheru
 nū hestecū quidem ab iūo seculi usq' ad dūm ascensione hodie iheru
 vero diem exiit usq' ad gsumationē seculi porro etiam intellige post
 eū om' resurrexerunt nulli horū dēst xpūs nulli dēst ihū nulli
 dēst vinctio nulli salus patrib' et pūphetis i visione exhibitus ē
 apl' i hūmilitate martino i fā angelis in spū quā sane specie et clar
 hominib' ostensura se se promissit nō quidem hodie sed iheru dēst
 iam iheru heru iam nū istud illuxerat hodie nū ai apli loquuntur
 et si cognovimus xpū sedm carnē sed nū iam nō novimus. Vnde iheru etiam
 iheru mane de carnib' igni nō nichil esse servatū sed qd residuū est u
 tūz dū igni qd mactat usq' hodie eadem oronab' sed spūaliter ut
 qd nō carnaliter exhibeat neq' emz est qd emz nō hūc negatum tū fū
 ea que ad pūctū iheru factū est apparere sū eam que apli exhi
 beri est pūctū carnis eū siquidem fidei gsumatū neutū dēst neque
 bit. Adest emz nobis etūz nū carnis qmū vera substantia haud dubium
 sane qm in sūmēto. Assūt reuelationes sed i spū et i virtute ut tēpori
 grācie qd nū est nichil i illa grā dēst pūctū dēst nec oīlū bi
 dit nec auris auduit nec iheru hōis ascendit que pūctū dēst dū
 gentib' se nobis iheru reuelavit per spū suū ne miris qd carnaliter eis
 manifestationes exhibuit qui carnaliter eis pūctū aduēti nobis eū
 tanto efficitur grā et reuelatio dignior nō est qmō nimis ex
 cellentiora constat esse que expectamus. Itaq' ut sup'diximus marti
 nus iste xpūs nō fuit sed in xpū habuit nō quomō angeli i pūctū
 mactatus nō quō apli i pūctū hūmilitatis nō quō olim locutus est
 i visione sūp' sūp' sed quō eū etūz nū habet carlū i fā et sūmētis
 nō aut ille lux sed lucerna plane ardens et lucens de iheru dēst
 est sed si illū pūctū pūctū dēst dēst dēst dēst dēst dēst dēst dēst
 pūctū est etūz angelus est dei pūctū sūp' ipō testat' Eūc mactū angelū
 mactū iheru et martinus lucerna erat ardens et lucens eū sūp' nō pūctū
 mactū sed iheru qd mactū nō aut qd mactū exhibet nō mactū
 dēst sed hodie diligēt' gsumatū que tibi apponit' dēst mactū
 et vasa iheru illos emz iheru tollere sed nō illa. Dūc est iste
 martinus dūc iheru dūc iheru dūc iheru dūc iheru dūc iheru

signis. diligenter ergo considera que apponitur tibi quoniam videlicet ad am-
mirationem que non ad imitationem aut certe quod sequitur scriptum illa quoniam talia
oportet te perperam. diligenter considera quod apponitur et in quo suscitavit marti-
rum et mortuorum spiritus in vitam salutem legant suscitasse reddidit visum re-
as surdis auditum mutis loquelam claudis gressum audis sospitate euasit di-
uina virtute pericula proprii corporis obire flammam et repellit inuicem sacrale
glorie se machine mole caligina poli celo descendenti prostravit leprosum
indauit osculo curauit oleo palatium demones uicit et angelos uidit fu-
tura prouidet. Verum hec quidem reliqua eiusmodi altissima que fecit mag-
nalia quod in ministeria quedam vasa dixerim diuitis huius autem gratia ge-
nisi misericordia pariterque maria et opes profusa noli in his sapore querere sed
mirare splendorem. Luceat in huiusmodi lucerna nostra uti lucine eius videas
lucine quod quidem parum prout in se est necesse parualet intueri non enim est ille
lux sed ut testimonium perhibeat de lumine et appareat interim tibi gloriosus
deus in sancto suo dum non potes ad gloriam eius sicut est isidorus. Ceterum ne
putaueris ornatus quidem martini lampadas sed vacuas inueniri non fatua
virgo habet in uasis oleum habet vinum in phialis habet in pyxides istis alio-
rum apud delicias utique spirituales ut non modo videant et mirantur sed edant
pauperes et saturentur atque illis quidem dominus laudent potius in his uiuant
corda eorum aliam quod mortui laudabunt te domine ut ergo sit uicenda deo-
rumque laudatio in amiratione uiuant etiam ex imitatione ut auidius sumant
delicias ipsarum quoque diuitiarum curiosius contemplantur. Sic inueniunt in splen-
dorem et fauorem lucine huius vicarius quibusdam affectibus distans edum ut
nobis alter ex altero commendetur et ex mutua collatione utriusque complacitor
fiat. Si quidem humilis fuit et spiritu pauper iste martinus sicut euidentissime
probat effectus ipse diuine gratie quam profecto tunc multo minus multum humile
non dedisset. Et tunc pauperi uirtuti eius indicia promissa pauperem illum spiritu bea-
tus nouit hilarius ad imponendum ei dispensatus officium temptans nec parualet
quod indignum sibi uideretur exoristam cum esse precepit in quo quidem locus in-
ue uideretur scilicet inueniunt quod humilioris ordinationis minime repudaret pau-
per fuit veste perdidit crine incultus fuit despicibilis que quidem licet
in electione eius a quibusdam malis obiectis fuissent et in ipso tamen epistola
sicut scriptum est penitus non mutauit. Denique quod bene pauper spiritu fuit mar-
tinus pauper et modicus meruit notari. Prout non in consuetudine eius suo illo
suspicio sic stridente. Tantum aduersus omnes diuitiarum patrimonium assumpsit
ut non esset sumus sacerdos impune etiam ab infimis deuersus ledetur. nec
propter illud eos aut loco unquam amouerit aut a sua quibus ipse fuit in-
uitate et repellere quod quidem in bruto manifeste probatum omnes uis ui-
litorum memisse cum nepe ex omnibus sibi successoribus elegit et de parua
post futuram aduersitatem promouit. postremo in fide et lenitate ipse sanctus
illu fecit. Ad cuius os aures sue fuerunt cum responderet hoc qui de eo scripsit

tibat Si illū dēlicū queris prospice cūmū ēre celū sēlū sicut amens
 respiciat Crebro siquidem homo dei corpore suū deſpiciens celū suspici
 ebatur nōpe ſacbat ad hoc ſeſe ut ſup̄ memūmū rectū et iūp̄ corpore ac
 cepiſſe ſtatuū ſacbat illic eſſe theſaurū ſuū ſacbat illic ſedere iūp̄
 dextera xpm̄ ſuū ſacbat nūq̄m donet illic pueret qđ deſiderabat af
 ſecuturū unde et hoc ipm̄ qđ dēlicū vocabat iheru me uito nō atten
 dit auḡ mīmū quēſatō eſſet iſdelis auḡ oculi iūp̄te ſuo Sane illuc
 etiaſ lacrimē eū amaxilla aſcēde q̄ſueuerāt quibz ſic habēdabat ut
 ſolēret pro illoſ quoz qđ obtrētutēſ ſui uidebant fletu p̄p̄ Sa
 me q̄p̄m iuſticiaſ eſuuerit cū m̄ aſeris eūſ actibz m̄ ſpūlū iūp̄dalaſe
 p̄ſeruatōne probatū eſt iūp̄plora dēſtructōne iūp̄tūm dēſerōne iūp̄
 aſerōne lucra ubi ſe quoz aliq̄ nō eſt uerūſ dūe diſtūm ut cōſo
 tūm cūſ de medio tollētū - nāz miſericordiā eū iūp̄ pūpe ſe ex p̄p̄
 ſaluatōe ip̄e apud angelos gloriatū dāram ſibi mediocritatē iūp̄ſeſ
 tentatū vtrū aut noliſ etiaſ miſerūſ apud ſimū iudicē iūp̄ auḡ admi
 rabile tēbernatū m̄trouit miſericordiā illam exhibere dignetur
 qua et illoſ olim morti dēſtinaſ et tormētis variis dēputatōſ eripuit
 pro quibz ante terrēni iudicis iūp̄uaz nocte media ſorbat iacuiſſe
 quō eūz nō audiet eū m̄ qui tūc quoz ſerit audiri pōuū mūdi
 nam cōdiſ eū illud ul̄ maxime indicat qđ nō eſt q̄ſuſ inimico lo
 quens in p̄ra nichil iūp̄e fineſte reſpiciet abſolue me ſimūſ reſpi
 et nāz tēpe p̄ſeruatōm ſeliat plane q̄ſimūſ laborēſ ſuōſ licet di
 erum ſuorū finez nō ignoraret dēſerōſ adit diſſidentēſ m̄ quoz reſer
 mata p̄re iūp̄e ip̄e quicūq̄ Cētm̄ p̄ſeruatōneſ quāſ ſuſtinuit p̄p̄e
 iūp̄ſtā longuēſt m̄are quō apud ualēniū auguſtū ciuitate uāgio
 nūz m̄re p̄daſ ſimū et illatō tēre reſtūmēſ cōſtodie m̄re p̄daſ
 eſt ut iūp̄e p̄ſeruatō die uacatōſ appēdū - quō cūm alpeſ ſub ſe
 cūi quā iūp̄tē eū lūo uibnat ſecuriſſimū ſuit quō illū medi
 olam auguſtūſ uerūſ gūuū m̄ſeritūſ multip̄ p̄p̄e tū
 ruz ſimūſ dē ciuitate exiitūſ quō et alibi p̄p̄e uacatōſ ſuā
 dotū p̄ſeruatōm uacatōſ p̄p̄e ſup̄p̄eſ aſſeritūſ publicē uacatōſ
 ſuſ iūp̄e quoz exire q̄p̄uſ eſt quō itē iūp̄eſ dē p̄p̄e eūciſiōne
 aū genitūſ eū ſtrecto gladio p̄etē nudūſ cūuū p̄p̄e p̄p̄e
 donet ille extollēſ adēctūſ dextūſ cūdit reſup̄mūſ quō alor eū
 cūlūſ ſerire uoluit ſed ſerū dē m̄ndūſ eūſ clapſūſ reſerit diſp̄atūſ
 pro quibz oibz dubiū nō eſt multip̄atōſ cōſeruatōſ eū qui quideſ et
 ſi nō ſemel offēſ q̄ſumate paſſionēſ ſed tēacūſ m̄re ſuit aſſerit dē
 uacatōſ uacatōſ Comedite uim̄ am̄ci et libite et tēbūalūm̄
 kīm̄ ſe eūz uūit et tēbūalūſ vtrū ſpūſ hū m̄ſi ſerit b̄re p̄dūit ſer
 mo dūmūſ qui mortuōſ ſuſcitāt cūſ illūm̄ant mortuōſ ſeruat
 leproſoſ m̄dant palatōſ cūuūſ demonibz impant ſeruat p̄p̄eſ

acereime

miraculis choruscant et non magis pauper spiritu mites lugentes esurientes
et sitientes iustitiam misericordes misericordes pacificos perseverantes propter ius-
ticiam sustinentes. Ignoscite michi fratres exemplum obediencie paulominus
proterui quod quidem ut scilicet iuxta propositum ordinem in martino quoque no-
bis convenit exhiberi sane moram faciamus sed ut arbitror bonum est nos
hic esse tardius enim hodie venimus ad martinum dominum magister si adhuc po-
pulo tuo suum nomen non recluso laborem fiat voluntas tua O beati sancti
simas animas o estimabiles caritate obediencie singulare bonum certamen
certasti cum suis consumasti fidem servasti de reliquo reposita est tibi corona iusticie
quod reddet tibi hodie iustus iudex et adhuc dominus non recluso laborem fiat volun-
tas tua oppressisti plane peras videri illi quod diliges quod in te est vigilasti in-
molasti singulare gaudium tuum pia devotione paratus redire iterum in pericula inno-
re certamina annos subire laborem sustine laboris tribulationes prolongare
temporales deinde differri adhuc ab illa tanta felicitate et diu deside-
ra societate spirituum beatorum atque in huius mortalitatis eripinas ab ipso innotu
glorie reuocari postremo quod maximum a christo tuo peragari ducis si mo-
ipso voluisset nec sane dubium quod amplius gratiam mereretur qui paratus est obhi-
bet etiam ante mandatum quoniam qui obedire satagit post mandatum magna qui-
dem est obediencia via angelorum sancti sed quod dicere audeam parte tuam nescio an ueniam
atque in vobis quisquam paratus in tale aliquid misse cum mitti in quo non habeat non la-
dere faciem patris magna est parte quod dominus servaturus omnia reliquisti sed audi-
ui vos in monte dicente ubi noster signatus est coram vobis dominus loquitur est nos hic
esse faciamus hic tua tribulatio non est hic adhuc Si adhuc populo tuo suum ne-
cessarius non recluso labore paratus cor tuum martine paratus an tuum siue manum in
corpe siue dissolu et esse cum christo Et magna quidem in non hereda monte
securitas magna in visione christi desideranda et tunc faciens ac singulare desi-
deranda perfectio reperitur sed id quidem longe amplius per admodum quod qui mo-
ra non metuis primo qui tanto desiderio primas dominum propis huius quoque non
reclusis et expectacione molestissima fatigari in quo enim alio non obedire
potuerat qui in tanto ardore tam deuote clamabat fiat voluntas tua
Hec ergo pars nostra sit fratres in quibus hodie non hanc nobis obediencia
in mensa pauperis primo ias diuitis huius appositum diligenter consideremus si-
cutes quoniam ipse est que a nobis exigit ipsa qua oportet nos preparare ut in
guli quibus dicimus quia paratus suus et non sum turbatus ut custodiam man-
datum tua nec non semel aut in parte sed paratus cor meum deus paratus cor meum
paratus ad utrumque et in illo tue prestantis dispositionem forte hoc cupio et spero
et vehementer sed ne illud quidem recluso siue fuerit voluntas in celo sic fiat
desiderio recluso sed non recluso laborem fiat voluntas tua In natili sancti de
Ferosa est in conspectu mentis detestabilis. Sermo lviij.
dominus inuisibilis eius auduit patrem et uisum dentibus suis fremuit
et tabescit apprehensus est in iustitia sua et dicit in faciem quam